

КП «Київпаstrанс»
Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 4
ДЛЯ ВОДІЇВ СПЕЦІАЛЬНИХ ТРАМВАЇВ
(СНІГООЧИСНИК, АВАРІЙНИЙ, ПОЛИВОМИЙНИЙ,
ВАНТАЖОВІЗ)

м. Київ

КП «Київпаstrанс»

Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом Директора

Трамвайного депо ім. Шевченка

«20» 06 2019 р. №184

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 4
ДЛЯ ВОДІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ТРАМВАЇВ
(СНІГООЧИСНИК, АВАРІЙНИЙ, ПОЛИВОМИЙНИЙ, ВАНТАЖОВІЗ)

1. Загальні положення

1.1. Ця інструкція є доповненням до діючої інструкції з охорони праці водія трамвая та інструкції з охорони праці водія трамвая при проведенні маневрових робіт у депо та на лінії.

1.2. У трамвайному депо ім. Шевченка експлуатуються наступні спеціальні трамваї (далі – спецвагони) : снігоочисники С-15, С-17, С-23; аварійні АВ-2, АВ-5; поливомийний ПМ-7; вантажовіз В-17. Всі вони призначені для виконання особливих робіт.

1.2. До роботи на спецвагонах допускаються водії 1-го та 2-го класу, які мають запис у книжці водія на право керування даним спецвагоном та пройшли навчання та перевірку знань з охорони праці при роботі на цих вагонах.

1.3. Кожний спецвагон при роботі у депо та на лінії повинен обслуговуватися бригадою у складі 2-х чоловік: водія та супроводжуючого, в обов'язки якого входить нагляд за роботою водія, а також переведення стрілок колії, очистка східців дверей та щіток від снігу та льоду та інші роботи.

1.4. У своїй роботі водій повинен керуватися, крім цієї інструкції, особливими розпорядженнями центрального диспетчера Служби організації руху КП «Київпаstrанс» та диспетчера диспетчерської служби керування (далі – диспетчера) депо.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи водій повинен:

- отримати технічний журнал вагона та шляховий лист у диспетчера депо;
- перевірити виконання заявок та наявність підписів о готовності вагона до виїзду на лінію;

- прийняти вагон

- перед початком руху вагона по оглядовій канаві виробничих приміщень та відстійної колії на території депо водій повинен глянути від вагон та упевнитися, що роботи на ньому не проводяться, потім повинен голосно та виразно об'явити про те, що трамвай № ... з канави № ... (відстійній колії) рухається, після чого подати звуковий сигнал, рушити вагон на першій ходовій позиції та відразу відключити контролер. За відсутності перепон для руху водій може рушати трамвай. Швидкість руху по оглядовій канаві – 3 км/год, по території депо – 5 км/год.

2.2. При виїзді із депо водій повинен бути обережним, враховуючи габарити воріт, спецчастини колії та контактної мережі, трамваї, що стоять попереду.

2.3. Для заправлення поливомийного трамвая водою необхідно:

- зупинити його біля гідранту, загальмувати трамвай ручним приводом механічного гальма, вимкнути ходовий автомат та відняти струмоприймач. Для виходу з трамвая необхідно розвернутися обличчям до вагону, міцно триматися за поручні обома руками та дивитися на східці. Вистрибувати з вагону **забороняється**;

- надіти комбіновані рукавиці, обережно відчинити лівий борт трамвая, по східцям піднятися на ємність для води, тримаючись за поручні та відкрити заправний люк. Спускатися по східцям ємності та борту з особливою обережністю, знаходячись обличчям до ємності та триматися за поручні;

- дістати заправний шланг, під'єднати його до гідранту;

- піднятися по східцям на ємність, опустити шланг у горловину ємності та надійно його зафіксувати, накрив люком;

- спуститися по східцям з вагону та відкрити гідрант для подачі води у ємність;

- під час заправлення трамвая водою залишатися біля вагону до закінчення заправки;

- після заправлення трамвая водою закрити гідрант та зняти шланг з горловини вагону, виконуючи вищевказане у зворотному порядку;

- закрити борт трамвая.

2.4. При проїзді воріт оглядових канав виробничих приміщень, заїзних воріт території депо, де відстань між трамвайним вагоном та ворітьми мале, а також в інших малогабаритних місцях (мийна машина тощо) двері вагона повинні бути зачинені та ніхто не повинен висовуватися з вікон.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Перед виїздом із депо водій повинен прийняти вагон, зробивши загальний огляд стану рухомого складу. При цьому головну увагу треба звернути на стан гальмівних засобів, рухомих частин, роботу пісочниць, підвагонної запобіжної сітки, склоочисників, дверних механізмів.

3.2. При виході з вагона необхідно його надійно загальмувати ручним приводом механічного гальма.

3.3. Під час роботи на лінії водію **забороняється**:

- залазити на дах вагона;

- міняти або нарощувати мотузку струмоприймача дротом або іншими струмопровідними матеріалами;

- доторкатися незахищеними частинами тіла струмопровідних предметів на вагоні;

- виявляти та усувати несправність при піднятому струмоприймачі та незагальмованому вагоні;

- переключати реверс щіток на снігоочиснику з однієї площадки на іншу до повної зупинки щіточного барабану;

- торкатися контактного проводу при його обриві. При обриві не підходити до проводу ближче 8 м, огородити місце обриву, нікого не підпускати до

обірваного проводу та самому не доторкатися до нього, а повідомити про це центральному диспетчеру;

- при виконанні будь-яких робіт на лінії не на вагоні або переводі стрілок водій повинен знаходитися обличчям назустріч руху транспорту;

- категорично заборонено проїзд водія (або стажиста) в кабіні водія між контролером та перегородкою кабіни. Це може призвести до тяжких травм або настанням смерті при короткому замиканні або пожежі в контролері, автоматі, розподільчому щиті.

3.4. При заміні запобіжника в розподільчому щиті необхідно відняти струмоприймач, надійно його закріпити та виконати його заміну в діелектричних рукавицях.

3.5. При густому тумані водій повинен включити фари, всі групи освітлення та рухатися із малою швидкістю до 10 км/год, подаючи короткі звукові сигнали. В грозу необхідно включити не менше 2-х груп освітлення.

3.6. Перевод стрілок здійснюється таким чином, щоб ухил перевідного ломака був «на себе», а не «від себе», бо в такому випадку може бути зіскакування кінця ломака, падіння та травмування працівника.

3.7. При виході із снігоочисників, поливомийного та вантажовіза необхідно розвернутися обличчям до вагону, міцно триматися за поручні обома руками та дивитися на східці. Вистрибувати з вагону забороняється.

3.8. Особливу обережність потрібно проявляти при подаванні рухомого складу назад.

3.9. Для подавання снігоочисника або аварійного назад водію необхідно перейти на другу площадку і їхати з неї; як виняток, дозволяється виставити супроводжуючого на ній та подавати трамвай назад.

3.10. При подаванні поливомийного вагону назад супроводжуючий знаходиться у безпечному місці за межами трамвая, де є пряма видимість з водієм за умови подачі трамвая назад лише на довжину вагона.

3.11. Подавати заднім ходом вантажовіз дозволяється водію без супроводжуючого, контролюючи рух вагону через заднє скло трамвая.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Під'їжджаючи до депо, водій повинен бути особливо уважним та зосередженим, спостерігаючи за положенням колійних стрілок та трамваями, які заїжджають у депо.

4.2. При заїзді на оглядову канаву депо водій повинен подати звуковий сигнал, дивитися за тим, щоб на коліях або у канаві не знаходилися люди або предмети, які заважають руху, у воротах не було людей або яких-небудь предметів, які зменшують габарит.

4.3. Під'їжджати до трамваїв, які стоять на оглядовій канаві або на території депо, дозволяється не ближче 2 м.

4.4. Після зупинки загальмувати вагон ручним приводом механічного гальма, вимкнути автомат, рубильник мотор-компресора, опалення, зняти рукоятку контролера, відняти струмоприймач від контактної мережі, з'явитися до диспетчера депо та здати поїзний журнал та рукоятку контролера.

4.5. Привести себе у належний вигляд.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні пожежі негайно зупинити вагон, загальмувати його ручним приводом механічного гальма, відключити ходовий автомат, відняти струмоприймач, повідомити диспетчера депо та приступити до гасіння місця пожежі, використовуючи засоби пожежегасіння (вогнегасник, пісок).

ПРИМІТКА: заборонено гасити електропроводку водою або вогнегасником ВВП-5. Гасити електропроводку тільки сухим піском або вогнегасником ВВК-2, ВВК-5, ВВК-8, ВП-5.

5.2. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа - свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити керівника робіт, який безпосереднього здійснює контроль за станом охорони праці на робочому місці, чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому.

При настанні нещасного випадку необхідно зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку та обладнання у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів щодо недопущення подібних випадків у ситуації, що склалась.